

M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.

Ser.

101

Title:

Vidhura-dhama
Prayoga

Satru

101

:	Vidhivādhāna Prayoga	:	Title
:	Govind	:	Author
:	:	:	Editor
:	Saka 1749.	:	Year, Vols.
:	:	:	Publisher
101	:	:	Remarks

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीसांवाय नमः ॥ ॥ अथातः कुरुतः क्षत्राणामेवमांसां कुरुते वाग्रे आरव्यास्माभ्यः थं दंसीति वसंते ब्राह्मणोऽग्निमादधा
 तग्राध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिरथकारइतिसर्वेषां देवसंते आधानं सर्वेषां रोहिण्यां यथावर्णं विवृणोस्मि पितृनुखलुकामनियुक्तोऽग्नाध्वेराजन्व
 भवंति यथैतन्भवति कृत्तिकास्तन्निमादधीत पुनर्दसोरतिमादधीत पूर्वयोः फलान्मोस्तत्रयोः फलान्मोश्चित्रायामित्यस्य स्कालान्मेतादिभवंति ग्रा
 ध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले भवतोयात आग्निजान्मग्नाध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले भवतोयात आग्निजान्मग्नाध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले
 तिसृषुस्काले भवतोयात आग्निजान्मग्नाध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले भवतोयात आग्निजान्मग्नाध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले भवतोयात आग्निजान्मग्नाध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले
 यद्विद्यते सर्वतदेतदहः सद्यस्कालं कुर्याच्चतुर्द्वे तारं सारस्यतो होमान्गरं भोष्टिमिति ॥ ॥ कर्मसिद्धये आधानप्रकरणे ॥ ॥ यथाऽग्निमादधाति वि
 विन्नाग्निरुत्सृष्टाग्निर्दिधुराग्निर्वाप्रमीयते तस्य प्राप्रश्चिन्नं तममेतन्नेताग्निमोदंतीति विज्ञायते तमसोवा एतमसः प्रविशति सह तत्र यथादि
 ताग्निमन्मेतन्नेताग्निमोदंतीति विज्ञायते आधानप्रभृति यजमान एवाग्रमोभवंति तस्य प्राचीनादीत्यग्नामन्तनामुधृत्यादौ द्विपयजमाना भवन्ते
 तानि धायगाहपत्यायतने आरणा संनिधाय यथातिथ्यस्याग्रमो जुहुतो मांसका मांसः संकामयते यजमानमांसं ॥ जानतुते हविषसादितामस्यं ठोक्
 मिमं त्रेतं नयं विजितुं विदुषा दशगृहा तेनाज्येन स्कवं पूरयित्वा तद्विदुषा पेत मात्मा इत्यादि कर्म प्रतिष्ठयते तयोर्थः पूर्वमिमेतत्स्मादिनेतामो
 विदुषाः संपद्यतयः पश्चात्सोपासनेन सहैव ये ते सहैव विदुषो द्विचुनोऽङ्गान्मन्त्रान्संनमति दारकमणिमयं वाक्क आत्माध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले
 दशपूणिमासाग्रयणाग्रयणकर्मणि न भवंति यथाऽग्नाध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले भवतोयात आग्निजान्मग्नाध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले भवतोयात आग्निजान्मग्नाध्वेराजन्वरादिदेवैर्षोषास्तिसृषुस्काले
 मृतने प्रेतां धायगाहपत्यायतने ठोक् कमाग्निमुपसमाधाय प्रेतस्य दक्षिणपाणिमाधाय तत्रुत्रोन्नात्मानो वा प्रत्योसनं धुरुपादौ हेतुपादौ हस्तिपादौ
 गोपादौ द्वातवदहं ॥ तं स्वर्गमिच्छो काय नयु प्रजानन् ॥ आयुः प्रजाः ॥ यमसमास्तु हविषता द्वाते वास्यनुषस्य स्वादिती कौकिल्यावुपादौ हयत्वा
 रण्यो वीर्यावरोऽयमथेय दारण्योः समास्तु तस्मान्निवर्तमाने प्रेतमन्यारं भविष्ये ममं क्रं पेरिद्विर्णादिसमानं ॥ ॥ भारद्वाजसूत्रं ॥ ॥ अथाऽपस्तंबाया

॥ अथ कथं तद्वर्णनं ॥ पाकाग्रयणं कर्मणो रविः क्रियोक्ता ॥ त्वाहं पाकं दूयं कुर्यात्त्रैधात्रयमणं च ॥ कुर्यादित्याहुराचार्यसिस्त्रिनेवुह्यारणे
इति भारद्वाजोपनिषत्तन्त्रे विहारकर्मणि यथं शक्तं उवाच ॥ अथाधेयं ध्यायेत्तद्वर्णनं ॥ पाकाग्रयणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥
भूधरः स्वरोऽवाहतिभिः प्रणवेन वृश्चोत्रे मागारादग्निमाहृत्य ॥ अन्वातिरुषसा ॥ आततान ॥ इति मंत्रेण स्तुतिं कृत्वा अग्नेमादग्निमाहृत्य ॥
दृष्ट्वा दिवि नक्तं इति मंत्रेण स्तुतिं कृत्वा अग्निमाहृत्य ॥ अन्वातिरुषसा ॥ आततान ॥ इति मंत्रेण स्तुतिं कृत्वा अग्निमाहृत्य ॥
गौरं स्वाहा ॥ सावित्र इदं ॥ अथाग्ने देव ॥ सुव स्वाहा ॥ सावित्र इदं ॥ विश्वानि देव ॥ सुव स्वाहा ॥ सावित्र इदं ॥ इति नृत्तः समिधोऽध्यायपरिसमुत्पन्नं
स्मरेत् ॥ संधानं च तदा विधुराग्निं कर्तुं ब्रह्मो देव पाकाग्रयणं त्रैधात्रयमणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥
स्तुतिं कृत्वा अग्निमाहृत्य ॥ अन्वातिरुषसा ॥ आततान ॥ इति मंत्रेण स्तुतिं कृत्वा अग्निमाहृत्य ॥
विधुराग्निं संधानं च तदा विधुराग्निं कर्तुं ब्रह्मो देव पाकाग्रयणं त्रैधात्रयमणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥ त्रैधात्रयमणं च ॥
कर्मतद्वर्णनं ॥ अग्निं कर्तुं कुर्यादिति ॥ तत्रैव दृष्टं पूर्णमासकाले प्रथमपक्षे सप्तम्यादि द्वितीये पक्षे अनेकदशपूजमासकाले पुनरिति
तं पृथक् दृष्टं धनराति ॥ एवं विधुराग्निं संधानं कुर्यात्तदा अग्निं दृष्टं दशपूजमासकाले सप्तम्यादि द्वितीये पक्षे अनेकदशपूजमासकाले पुनरिति
उक्तो बोधायनीये कर्मणि ॥ अथात आग्निं ज्ञानमग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥
आदधानो यावानवकाशस्य तदभि विदधीत पौर्णमास्यां सप्तम्यादि द्वितीये पक्षे अनेकदशपूजमासकाले पुनरिति
पतंसर्वमैतददः सप्तम्यादि द्वितीये पक्षे अनेकदशपूजमासकाले पुनरिति ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥
कश्चिद्विरोध उच्यते ॥ आग्निं ध्यायेत्तदा सप्तम्यादि द्वितीये पक्षे अनेकदशपूजमासकाले पुनरिति ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥
तसंभाराणामभावे असंभारपक्ष एव ॥ वपनाशक्तो वपनादिनेत्यन्यदिति बोधायनीयसूत्रेण कश्चिद्विरोध उच्यते ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥ अथाग्नेयं ध्यायेत् ॥
आयनोक्तं ॥ ॥ तत्राप्यसंभवे पश्चिदिष्टं करणं रुद्रदत्तोदाहृतं सूत्रांतरानुग्रहेण अग्निं संस्कारके अवाधाने प्रत्याम्नायभूतं